

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Кафедра клінічної фармакології**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ
(TOPICAL ISSUES OF
CLINICAL PHARMACOLOGY AND CLINICAL PHARMACY)**

**Матеріали науково-практичної
Internet-конференції з міжнародною участю
28 жовтня 2025 року
м. Харків**

**Харків
НФаУ
2025**

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ
ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ
(TOPICAL ISSUES OF CLINICAL PHARMACOLOGY
AND CLINICAL PHARMACY)**

Матеріали науково-практичної
Internet-конференції з міжнародною участю

28 жовтня 2025 року
м. Харків

Харків
НФаУ
2025

Редакційна колегія та оргкомітет: проф. Кухтенко О. С. (голова), проф. Кузнєцова В. Ю. (співголова), доц. Суріков О. О. (керівник секції), доц. Артюх Т. О. (керівник секції), проф. Бутко Я. О. (керівник секції), проф. Міщенко О. Я. (керівник секції, відповідальний секретар), проф. Ткачова О. В. (керівник секції), проф. Бондарєв Є. В. (керівник секції), доц. Файзуллін О. В. (керівник секції), доц. Халєєва О. Л. (керівник секції), доц. Березняков А. В. (керівник секції), проф. Риженко І. М., проф. Кіреєв І. В., проф. Подольський І. М., доц. Козар В. В., доц. Шаповалова О. В., асист. Тимченко Ю. В., асист. Андріяненков О. В., асист. Кузенков Р. В.

Реєстраційне посвідчення в Укр ІНТЕІ № 327 від 14 березня 2025 р.

Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації (Topical issues of clinical pharmacology and clinical pharmacy): матеріали наук.-практ. Internet-конф. з міжнар. участю (28 жовт. 2025 р., м. Харків) / редкол. : О. Я. Міщенко, Я. О. Бутко, Є. В. Бондарєв та ін. – Харків : НФаУ, 2025. – 385 с.

У збірнику опубліковані матеріали науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю «Актуальні питання клінічної фармакології та клінічної фармації». У матеріалах конференції висвітлено клініко-фармакологічні доказові аспекти застосування лікарських засобів, зокрема у сфері підтримання ментального здоров'я; актуальні питання діяльності клінічного фармацевта у закладах охорони здоров'я та адміністрування антимікробних препаратів як мультидисциплінарного підходу протидії антибіотикорезистентності; питання безпеки фармакотерапії та системи фармаконагляду; роль інформаційних технологій в клінічній фармакології та клінічній фармації; організаційно-управлінські підходи забезпечення раціонального застосування лікарських засобів; оцінка технологій охорони здоров'я, фармакоекономічні дослідження та формулярна система як складові забезпечення раціональної фармакотерапії.

Наведено технологічні аспекти розробки, впровадження та використання лікарських засобів; доклінічні та клінічні дослідження лікарських засобів.

Розглянуто сучасні методичні аспекти викладання клінічної фармакології та клінічної фармації в Україні та світі.

Видання представляє інтерес для наукових, педагогічних та практичних фармацевтичних та медичних працівників.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність інформації відповідальність несуть автори.

ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАРМАЦЕВТІВ-ІНТЕРНІВ

Шварп Н. В., Фесенко В. Ю., Тимошук Г. В., Лисенко Н.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

pedagogika@nuph.edu.ua

ВСТУП. Вимога до постійного розвитку активності здобувачів освіти залишається незмінною, що досягається шляхом удосконалення методик навчання та впровадження в освітній процес методів які сприяють розвитку творчого та критичного мислення. Проблемне навчання у фармації застосовується для формування практичних навичок, клінічного мислення та здатності приймати рішення у реальних професійних ситуаціях, здобувачі стикаються з реальною або змодельованою проблемною ситуацією, яку потрібно дослідити та вирішити. Основна ідея - розв'язання проблеми як рушійна сила пізнання. Оскільки фармацевти працюють із лікарськими засобами, взаємодіють із пацієнтами, лікарями та виробниками ліків, їм необхідно не просто знати теоретичний матеріал, а й уміти аналізувати, прогнозувати ризики та знаходити найкращі рішення у складних обставинах. До основних цілей проблемного навчання у фармації відноситься зокрема формування комунікативних навичок де майбутні фахівці повинні вміти спілкуватися з пацієнтами та колегами, пояснювати правила прийому ліків і часто доводиться приймати рішення за неповної інформації або працювати з унікальними клінічними випадками. Крім того, використання проблемного навчання готує здобувачів освіти до успішної проходження атестації фармацевтів-інтернів та здачі у подальшому ліцензованих іспитів Крок 3. Отже, практика вирішення проблемних ситуацій та завдань під час післядипломної підготовки в інтернатурі не втрачає своєї актуальності.

МЕТА. Висвітлити досвід формування знань, умінь та навичок як складових комунікативної компетентності фармацевтів-інтернів при вивченні освітнього компоненту «Соціально-комунікативна взаємодія у фармації» під час проходження інтернатури за допомогою проблемного навчання.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. Педагогічне спостереження; педагогічний експеримент для визначення ефективності упровадження системи заходів по реалізації проблемного навчання в процесі підготовки фармацевтів-інтернів а саме: 1). Апробація проблемного навчання при вивченні освітнього компоненту «Соціально-комунікативна взаємодія у фармації»; 2). Уточнення дидактичних можливостей проблемного навчання у ході семінарських та практичних занять у поєднанні з різними прийомами роботи. Практичні та семінарські заняття на основі застосування методики проблемного навчання передбачали активне використання таких методів як: самостійна дослідницька діяльність, аналіз фахових ситуацій пов'язаних із вирішенням бар'єрів комунікації і професійно-зорієнтованих завдань взаємодії. 3). Визначення впливу проблемного навчання на якість підготовки фармацевтів-інтернів.

У результаті проведення експерименту де створювалися проблемні ситуації, показувалися шляхи їх вирішення, здійснювався відповідний контроль і оцінювання знань та умінь за характером участі у вирішенні проблем.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. За результатами спостереження відмічалася збільшення активності вербальної поведінки окремих інтернів та навчальної групи яка приймала участь в експерименті.

Рівні успішності за результатами сформованості знань, умінь та навичок фармацевтів-інтернів в експериментальній та контрольній групах при вивченні ОК після експерименту мають суттєві відмінності (табл.1).

Таблиця 1

Рівні успішності за результатами сформованості знань, умінь і навичок фармацевтів інтернів

Рівні сформованості знань, умінь та навичок	Контрольна група	Експериментальна група
Високий 90-100 балів	22,3%	44,4%
Достатній 75-89 балів	22,2%	32,4%
Низький 60-74 балів	55,5%	23,2%

ВИСНОВКИ. Проведений аналіз проведеного експерименту дозволив зробити висновок щодо стійкого впливу методики проблемного навчання на показники успішності фармацевтів-інтернів. Для того, щоб діяльність здобувачів зберігала пошуковий, самостійний характер, викладачу необхідно: вирішувати проблемні завдання разом з інтернами; здійснювати спільний пошук, який спирається не на розділення функцій між викладачем і здобувачем, а на розподіл між ними послідовних етапів рішення навчальної задачі, тобто набуває характер спільно-розподіленої діяльності. В процесі вирішення проблемної задачі викладач повинен намагатися захопити тих, хто навчається, проблемою і процесом її дослідження, використовуючи мотиви самореалізації, змагання, створюючи максимум позитивних емоцій (радість, здивування, симпатія, успіх), максимально використовувати інтерактивні методи і прийоми для розвантаження інтенсивної мисленнєвої діяльності. Підсумком впровадження проблемного навчання у підготовці фармацевтів-інтернів є перетворення їхньої діяльності зі спостереження, слухання, запам'ятовування, виконання дій за зразком до активної участі у вирішенні проблем, висунення гіпотез і можливого вирішення завдань.